

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Institutio Vitæ Ad Exemplar Passionis Domini Et Salvatoris Nostri

Sgambata, Scipio

Dillingæ, 1686

Caput I. Passionem Domini esse unicum exemplar, ad quod vitam omnem conformare oporteat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53753](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53753)

CAPVT I.

*Passionem Domini esse unicum
exemplar, ad quod vitam omnem
conformare oporteat.*

Christus passus est pro nobis, vobis re- 1 Pet. 2.
alinquens exemplum, ut sequamini v. 21.
vestigia eius. Verba sunt hæc B. Petri,
 quibus monemur, Christi Domini Passio-
 nem ante oculos nostros velut exemplar,
 ad quod vita nostra sit conformanda, pro-
 ponere. Etsi enim cuncta Domini vesti-
 gia sequi nos oporteat, tamen illa præfer-
 tim à nobis sunt & observanda diligentius,
 & sectanda devotius, quibus à cœna
 ad crucem, à mystica & incruenta obla-
 tione, ad sensibilem, & cruentam immo-
 lationem unius diei spatiò progressus est.
 Quæ dies inter angores & ærumnas, in-
 ter dolores & cruciatus transacta, optimè
 brevem hanc vitæ nostræ, quæ inter simi-
 les calamitates transigitur, ærumnosam &
 luctuosam diem designat. Nam quemad-
 modum Christus Dominus à lavacro, quo
 discipulorum suorum pedes abluit, per
 varia locorum, actionumque discrimina

6 DE PASSIONE DOMINI.

tetendit ad mortem: ita nos à lavacro baptismatis per diversas occupationes distractionesque, & varios casus ad mortem gradimur, & modò in coenaculis, modò in hortis, modò in consilijs, modò in regijs, modò in pratorijs, modò in urbe, modò in mōtibus sum⁹. Semper tamē quocumq; eamus, angores, calamitates, molestiæ nos sequuntur, nec usquā desunt nobis caro insidiatrix, diabolus insectator, mundus illusor. Eadem enim nostra peccata, quæ Christo Domino tam acerbos attulere cruciatus, plurimorum nobis quotidie causa sunt malorum, quæ, nisi divinâ misericordiâ protegamur, exterius, interiùsque nos cruciant. Cùm igitur Passioni Dominicæ sit necessariò vita nostra tam similis, necesse est, ad eam semper intentos oculos velut ad exemplar habeamus, ut, quemadmodum Christi Domini Passio omnia sua mala ex vitæ nostræ desumpsit erratis, ita contra vitæ nostræ bona omnia ex illius imitatione desumat. In hoc enim Dominus passus est, ut nos vitam hanc pati doceret, & quemadmodum ipse illo die inter extremas calamitates nihil ex beata illa animi sui

sui tranquillitate ac felicitate deperdidit, ita nos doceret, inter has tot tantâsque vitæ hujus ærumnas, & miserias esse felices. Sequamur ergo vestigia ejus, non solum ut per Passionem ejus & crucem ad resurrectionis gloriam perducamur, sed ut in ipsa hujus vitæ Passione simus beatè tristes, & feliciter ærumnosi, & in quibuscumque casibus mortalitatis humanæ *communicantes Christi Passionibus gaudeamus*. Olim dicebatur Abrahamo: *Ambula coram me, & esto perfectus*. Arduum sanè mandatum; Deum enim in viarum suarum perfectione gradientem, nec longè sequi facile est, ipsique cœlestium spirituum ordines, infinita intercapedine ab eo distantes, alis desiderij semper intentis eum assequi nituntur, nec tamen unquam comprehendunt. Ipsa sex alis prædita Seraphim, tarditatem suam agnoscens, vultum ac pedes modestè ac verecundè tegunt, ut in ipsis quoque verè illud usurpes: *incurvati sunt colles mundi ab itineribus eternitatis ejus*. Quo pacto igitur non arduum ac difficile esset homini corpus infirmum, & grave circumfe-

1. Pet.
4. v. 13.
Gen. 17.
v. 1.

Hab. 3.
v. 6.

8 DE PASSIONE DOMINI,

renti, Deum non modò sequi, sed præire, hoc est, quem nunquam vidisset, imitari, & vitæ suæ gressibus divinæ perfectionis exempla prævertere. Atqui hoc præcipi videbatur Abrahamo: *Ambula coram me,*

Exod.
33. v. 15.

& esto perfectus. Itaque & Moses Deum contestatus est, nisi ipse Dux esset, nunquam alio duce homines per hujus vitæ deserta invia, & inaquosa rectè viam instituturos, & David velut jure sibi videbatur exposcere, ut, cujus rei mandatum dedisset, ejus præberet exemplum. ita demum fore, ut homines eum non modò sequerentur, sed circumfluerent. *Exurge Domine*

Psalms.
5. v. 3.

Deus in præcepto, quod mandâsti, & Synagoga populorum circumdabit te. Factum tandem est, quod petebant, & pondere nostræ mortalitatis assumpto, cruce etiam ac toto miseriarum nostrarū onere suscepto, Deus ipse nos præire cœpit, ac dicere, *Venite post me.* Non ergo nobis arduum illud & grave proponitur: *Ambula coram Deo:* sed illud facile, & inter Ethnicos quoque vulgatum: *Sequere Deum,* ac Deum hominem, non per sublimia majestatis

Math.
4. v. 19.

tis

tis suæ, sed per infirmitatis ac miseræ
 tuæ ima & depressa gradientem. *Siquis Matth.*
vult venire post me, inquit, tollat cru- 16. v.
cem suam & sequatur me. Quis adeò seg- 24.
 nis, adeò restitans, & fugax, quin ad
 Christum Dominum, toto vitæ itinere se-
 ctandum, excitetur, & alliciatur hac voce?
 Qui vult, inquit, non cogo, non impero,
 vos videritis, quid vestræ salutis, ac felici-
 tatis intersit. Qui vult venire post me,
 qui una sum via, quâ itur ad vitam, Tollat
 crucem suam, & sequatur me. Si ego u-
 nus omnium crucem fero, æquum est, ut
 quisque vestrum suam, quam sibi ipse fe-
 cit, quam & mihi imposuit, quam reji-
 cere, etiamsi velit, non potest, ferre ne
 gravetur. Hoc ergo nobis initio vitæ
 instituendæ sit propositum: Christiani
 sumus, si Christum Ducem vitæ, ac Ma-
 gistrum nobis à Deo datum credimus, non
 aliter nobis esse vivendum, quàm ipsius
 exempla nos doceant: nec alia magis ejus
 exempla veneranda esse, & sollicitè con-
 sectanda, quàm quæ, ut firmiùs hærent,
 memoriæ posterorum, voluit esse postre-
 ma. Difficile homini futurum erat, totam

Domini vitam mente retinere, sibi que proponere semper imitandam: licet huic oblivioni humanæ consulturus Dominus, cum posset inter nos diuturnam vitam agere, maluerit juvenis mori, & ex tribus ac triginta, quos vixit in terris, annis tantum tres publicè agere, quo scilicet cupientibus ejus omnem vitam præ oculis semper habere, difficile non esset, triennij gesta meminisse, præsertim quod, ut B. Joannes ait, ex innumeris vix pauca Evangelistæ conscripserunt. Sed homo Hebraica voce *Enos* dicitur, quod obliviosum sonat; est enim cum omnium bonorum facile immemor, tum maxime eorum, quæ præsentissima ei sunt, maximeque necessaria, Sui, ac Dei. Ne igitur queri posset, longiorem esse Salvatoris Historiam, quam ut ejus ubique memor esse posset, contracta est in unam diem. Si omnia tenere non potes, at unius diei memor esse, unam diem velut ante oculos uno obtutu spectandam tibi proponere poteris. Qui tragædiarum præcepta olim tradidère, hoc inter cætera observandum censuerunt,

Psal. 8.
v. 5.

fuerunt, ne actio, quæ in theatro, exhibe-
retur, esset unius diei duratione prolixior,
sed una solis periodo clauderetur, quòd ita
levius auditori futurum esset, exempli illi-
us, reique gestæ memoriam ad suæ vitæ
informationem animo conceptam, perpe-
tuò servare. Divina hæc tragædia, quæ
sub Christi Domini, tot aspera & acerba
patientis, personâ vitæ humanæ specimen
nobis ob oculos ponit, unius diei ambitu
concluditur. Omnino indignum, intole-
rabile est, tanto spectaculo, tamque nobis
necessario nolle nos diligenter intendere,
cum & nostra res in eo tot modis agatur,
& fabula non sit, sed nostrorum malo-
rum, quæ à Christo luuntur, nostræ vitæ,
quæ à Christo expiatur, instruitur, emen-
datur, historia. Semper igitur erecti
& vigiles in illud theatrum, in illam diei
unius actionem animò pendeamus, à qua
salus pependit omnium sæculorum. *Hæc Ps. 117*
est dies, quam fecit Dominus, ut ei condo- v. 24.
leamus, & compatiamur in ea. Dies verè
solennis in condensis montis Olivarum
vsque ad cornu altaris, id est, Crucis. Dies Isa. 49.
Salutis, à qua die lucem solémque omnis v. 8.
vita

vita hominum trahere debeat, quæ una dies plus nobis profuit ad exemplum, quàm omnium veterum Sanctorum sæcula, omnes, quæ evolutæ sunt, aut evolventur, ætates.

CAPVT II.

Semel statuendum esse, cum Christo Vivere, & Mori.

Ioann.
II. v. 16. **E**amus & nos, & moriamur cum eo.
Hæc una debet esse vox nostrum omnium, Christi Domini Passionem contemplantium. In qua voce cum & nostræ salutis, & vitæ spiritualis initium, ac fundamentum sit positum, necesse est primum statuere, quid sit cum Christo vivere, & mori, deinde, quàm id sit Utile, Honestum, Delectabile, quo ad id strenuè suscipiendum adducamur, ostendere. Vivere, & Mori cum Christo dicemus eos, qui non modò in ijs, quæ præcepta sunt, Christum non relinquunt, sed nulla penitus in re velint aliter vitæ suæ cursum instituire, quàm ut Christus instituit, & ut

1. Ioan.
2. v. 6. verbis Apostoli Ioannis utamur, *sicut ipse*
ambu-